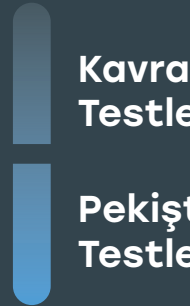

11

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

Soru Bankası

36 Föy

ÜNİTE	FÖY No.	KONU
1. ÜNİTE: GİRİŞ	1	Edebiyat ve Toplum İlişkisi
	2	Edebî Akımlar
	3	Noktalama İşaretleri, Yazım Kuralları
	4	1. ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVI
2. ÜNİTE: HİKÂYE (ÖYKÜ)	5	Hikâye (Öykü) ve Hikâye Türleri, Cumhuriyet Dönemi'nde Hikâye (1923-1940), Cumhuriyet Dönemi'nde Hikâye (1940-1960)
	6	Cümlelerin Öğeleri, Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri
	7	2. ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVI
3. ÜNİTE: ŞİİR	8	Tanzimat Dönemi Şiiri, Servetifünun Dönemi Şiiri
	9	Fecriati Şiiri, Saf Şiir, Millî Edebiyat Dönemi Şiiri
	10	Cumhuriyet Dönemi'nin İlk Yıllarında Şiir, Türkiye Dışındaki Çağdaş Türk Şiiri
	11	Cümlelerin Öğeleri, Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri
	12	3. ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVI
4. ÜNİTE: MAKALE	13	Makale, Münazara
	14	Cümlelerin Öğeleri, Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri
	15	4. ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVI
5. ÜNİTE: SOHBET VE FIKRA	16	Sohbet, Cumhuriyet Öncesinde Sohbet, Cumhuriyet Dönemi'nde Sohbet
	17	Fıkra, Cumhuriyet Öncesinde Fıkra, Cumhuriyet Dönemi'nde Fıkra
	18	Cümlelerin Öğeleri, Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri
	19	5. ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVI
	20	1. DÖNEM DEĞERLENDİRME SINAVI
6. ÜNİTE: ROMAN	21	Cumhuriyet Dönemi'nde Roman (1923-1950), Cumhuriyet Dönemi'nde Roman (1950-1980)
	22	Cumhuriyet Dönemi'nde Roman (1950-1980), Dünya Edebiyatında Roman
	23	Anlatım Bozukluğu, Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri
	24	6. ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVI
7. ÜNİTE: TİYATRO	25	Cumhuriyet Dönemi'nde Tiyatro (1923-1950), Cumhuriyet Dönemi'nde Tiyatro (1950-1980)
	26	Dünya Edebiyatında Tiyatro, Temel Tiyatro Terimleri
	27	Anlatım Bozukluğu, Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri
	28	7. ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVI
8. ÜNİTE: ELEŞTİRİ	29	Eleştiri, Cumhuriyet Öncesinde Eleştiri, Cumhuriyet Dönemi'nde Eleştiri
	30	Anlatım Bozukluğu, Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri
	31	8. ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVI
9. ÜNİTE: MÜLAKAT VE RÖPORTAJ	32	Mülakat, Cumhuriyet Öncesinde Mülakat, Cumhuriyet Dönemi'nde Mülakat
	33	Röportaj, Cumhuriyet Dönemi'nde Röportaj
	34	Anlatım Bozukluğu, Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri
	35	9. ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVI
	36	2. DÖNEM DEĞERLENDİRME SINAVI

11. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SORU BANKASI

©Tudem Eğitim Hiz. San. ve Tic. AŞ 1476/1 Sokak No: 10/51 Alsancak / Konak / İZMİR

YAZARLAR: Tudem Yazı Kurulu | DİZGİ VE GRAFİK: Tudem Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti. Eskişehir Yolu 40. km Başkent OSB 22. Cadde No: 6
Malıköy / ANKARA 0 312 284 18 14

ISBN: 978-605-285-510-2 | YAYINEVİ SERTİFİKA NO: 45041 | MATBAA SERTİFİKA NO: 48083

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

- Bir toplumun **inançları, gelenek ve görenekleri, yaşam biçimi, siyasal hareketleri** o toplumun edebiyatına muhakkak yansır. Dolayısıyla toplumun gündelik, siyasal ya da sosyal hayatında ne varsa edebiyatında da o olacaktır. Bu yansıma, eserlerde zaman zaman örtük bir şekilde yer alabilirken bazen de açıkça kendini gösterebilir.
- Bir sanatçı, eserini üretirken içinde **yaşadığı dönemin toplumsal gerçeklerinden** bağımsız hareket edemez. Çünkü sanatçı kendi çağının tanığıdır. Ürettiği eserler de onunla birlikte döneme tutulan birer aynadır.
- Her edebî eser, yazarının toplumsal birikimini taşır ve bunu yansıtır. Şiir, roman, öykü gibi birbirinden farklı türler çeşitli unsurlarıyla (şiir kişisi, anlatıcı, mekân, zaman, olay vb.) **oluşturuldukları dönemin maddi ve manevi koşullarını** yansıtır.

1. Halide Edip'in Millî Mücadele yıllarında yazdığı romanı için Selim İleri "Halide Edip, *Ateşten Gömlek*'te bir toplumun, bir ulusun yeniden varoluş mücadelesini aynı şiddetle, aynı buhranla, âdeta nöbetler içinde anlatıyor." demiştir. Halide Edip Adıvar, vatanın kurtuluşunun ve milletin istiklâlinin temini için mücadele vermiş, topluma millet vasfı kazandırmak amacıyla edebiyatı kullanmış, *Ateşten Gömlek* romanı ile Türk ruhunu yeniden alevlendirmeyi hedeflemiştir.

Bu parçadan hareketle edebiyat için

- Edebî eser, oluşturulduğu dönemin sosyal ve siyasi koşullarıyla şekillenir.
- Edebî eser, toplumu etkileme ve yönlendirme işlevlerine sahiptir.
- Edebî eserler, yazarlar tarafından millî kimlik inşası amacıyla kullanılmıştır.

yargılarından hangisi söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Aşağıdaki sanatçılardan hangisi sanatı, toplumu yönlendirecek bir araç olarak kullanmamıştır?

- A) Nazım Hikmet B) Ahmet Haşım C) Sabahattin Ali
D) Orhan Kemal E) Ahmed Arif

3. Türk edebiyatının dönemlere ayrılmasında

- Din değişikliği
- Kültürel değişiklik
- Coğrafya değişikliği

unsurlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4. BİRİNCİ BAP

YIL 1918-1919 ve KARAYILAN HİKÂYESİ

Ateşi ve ihaneti gördük
ve yanan gözlerimizle durduk
bu dünyanın üzerinde.
İstanbul 918 Teşrinlerinde,
İzmir 919 Mayısında
ve Manisa, Menemen, Aydın, Akhisar :
Mayıs ortalarından
Haziran ortalarına kadar
yani tütün kırma mevsimi,
yani, arpalar biçilip
buğdaya başlanırken
yuvarlandılar...

Adana,
Antep,
Urfa,
Maraş :
düşmüş
dövüşüyordu...

Nazım Hikmet RAN

Bu şiirden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Toplumu derinden etkileyen tarihî olaylar edebiyata konu olabilir.
- B) Nesnel bir gerçeklik, edebî eserde yazarın bakış açısıyla yeniden kurgulanabilir.
- C) Sanatçı, yaşadığı dönemin koşullarından etkilenerek eserlerini bu doğrultuda oluşturabilir.
- D) Tarihî gerçekler edebî eserde hiçbir değişikliğe uğramadan olduğu gibi ele alınır.
- E) Edebî eser, tarih ve siyasetin yanında toplumun kültürel unsurlarını da yansıtır.

5. Aşağıdaki dizelerden hangisi “Sanat, toplum içindir.” anlayışına örnek gösterilemez?

A) Derdini, ekmeğini bölüştüğüm
Türküleriyle bizi ağlatan memleketlim.
Bende türküler oldu ağlamaklı,
Bende türküler oldu dizim dizim.
Doldurdum sineme, ciğerlerime,
Doldurdum derdi mihneti
Pamuk tozunu, kömür tozunu;
Memleketimin şarkıları kadar acı çektim.

B) Kasnağından fırlayan kayışa
Kaptırdın mı kolunu Alışım!
Daha dün öğle paydosundan önce
Zilelinin gitti ayakları,
Yazıldı onun da raporu:
“İhmalden!”
Gidenler gitti Alışım,
Boş kaldı ceketin sağ kolu...

C) Ne güzel geçti bütün yaz,
Geceler küçük bahçede...
Sen zambaklar kadar beyaz
Ve ürkek bir düşüncede,
Sanki mehtaplı gecede,
Hülyan, eşeği aşılmaz

D) Görüp ahkâm-ı asrı münharif sıdk u selâmetten
Çekildik izzet ü ikbâl ile bâb-ı Hükûmet'ten

Ne gam pür-âteş-i hevl olsa da gavgâ-yı hürriyet
Kaçar mı merd olan bir cân için meydân-ı gayretten

E) Buğday denizinde Sivas'ın,
Amasya'nın elma bahçelerinde
Mutluluk salıncağında kolan vururuz.
Birlikte har vurur harman savururuz
Ah bir kez ekmeğin cennetine varalım

6. Edebî eserler meydana getirildikleri dönemin önemli şahitleridir. Eserin oluşturulma sürecindeki amaç tarihî bilgi vermek olmasa bile şairin içinde bulunduğu dönemin değerlendirilmesi, çağdaşlarının edebî eğilimlerinin kıyaslanabilmesi bakımından şiirler ciddi önem arz etmektedir. Bundan dolayıdır ki günlük hayata ve toplumun kültürüne ait muhtelif yansımalar şiir diliyle günümüze kadar ulaşmıştır. Bu konuda Divan şiirinin tarih ve sosyoloji ilminden daha belirleyici örneklerle sahip olduğunu belirten Agâh Sırrı Levend şöyle demektedir: “Toplumun belli bir süre içindeki durumunu görmek istiyor musunuz? Edebiyatı gözden geçiriniz. Toplum bilimi araştırmalarında çok zengin bir kaynak olan tarih, bu konuda edebiyatla asla yarışamaz. Tarih, ulusları ancak siyasal birer topluluk olarak ele alır. Oysa edebiyat umut, kaygı, heyecan ve tutku içinde çarpınan, çabalayan insan yığınlarını, bütün düşkünlükleri ve değerleriyle canlandırır.”

Bu parçadan hareketle edebiyat ve toplum ilişkisi ile ilgili

- I. Toplumların yaşam biçimleri, gelenek ve görenekleri, giyim ve kuşamları gibi kültürel unsurları edebiyata yansır.
- II. Şiir, toplumun kültürel unsurlarını yansıtmaları bakımından, topluma dair sosyoloji ve tarih biliminden daha çok unsur barındırabilir.
- III. Bir toplumun belli bir zamanda geçirdiği değişimler, o toplumun edebiyatı aracılığıyla gözlemlenebilir.

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

7. Kemal Tahir'in, Esir Şehir üçlemesinin ilk kitabı olan *Esir Şehrin İnsanları* (1956) Mütareke Dönemi'nde geçer ve kitabın kahramanı Kamil Bey üzerinden dönemin aydınları ile işgal altındaki İstanbul anlatılır. İkinci kitap olan *Esir Şehrin Mahpusu*'nda (1962) Kamil Bey hapistedir ve bu süreçte kendisiyle, ailesiyle ve mensubu olduğu Osmanlı aristokrasisi ile derin bir hesaplaşma içindedir. Üçlemenin son cildi *Yol Ayrımı*'nda (1971) ise işgal bitmiştir, Anadolu ve Kamil Bey artık özgürdür; vatan demokrasi mücadelesi vermektedir.

Bu parçadan hareketle Kemal Tahir ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

- A) Eserlerini gerçekçi ve yalın bir dille kaleme aldığı
B) Esir Şehir üçlemesinin en önemli eseri olduğu
C) Yaşadığı dönemin siyasi sancılarını Esir Şehir üçlemesinde anlattığı
D) Eserlerinde tarihten yararlanarak toplumsal değişimleri işlediği
E) Eserlerinde kendini yaşadığı toplumdan soyutlayarak siyasi eleştiriler yaptığı

- Edebiyat, toplumda üretilen diğer sanat ürünleriyle ve diğer disiplinlerle ilişki içerisindedir. Bu sebeple denebilir ki edebiyat; **tarihle, felsefeyle, halk kültürüyle, psikolojiyle, siyasetle** kuvvetli bağlara sahiptir.
- Edebî eserlerin ve yazarlarının sosyal ortamını, sosyal ilişkilerini ve bu ortamın değişik yönlerinin birbirleriyle irtibat noktalarını, birbirlerine etkilerini irdeleyen **edebiyat sosyolojisi**; edebiyatın hayattan, hayatın da edebiyattan kopuk olamayacağını söylemektedir.

- Yeni bir hayat modelini topluma benimsetme** tezini işleyen onlarca roman, öykü sıralanabilir. Gerek Batı edebiyatında gerekse Türk edebiyatında bu örneklerin sayısı hayli kabardır.

- Ne edebiyat toplumdan ne de toplum edebiyattan bağımsız algılanabilir. Edebiyat doğrudan toplumsal gerçekliği ve toplum olaylarını anlatmasa dahi toplumsal yapı ile ilgili olmak, ondan etkilenmek durumundadır. Çünkü edebiyatın oluştuğu, geliştiği ve anlatıldığı ortam tamamıyla toplumdur.

Bu parçada edebiyatın hangi bilim dalıyla ilişkisi ele alınmıştır?

- A) Tarih B) Sosyoloji C) Felsefe
D) Psikoloji E) Coğrafya

- Edebî eserle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) İçinde doğduğu dönemin ve toplumun koşullarını yansıtır.
B) Belli bir toplumsal gerçekliğin üzerine inşa edilebilir.
C) Gerçek bir durumu anlattığında belgelere dayandırılmalıdır.
D) Yazarının zihin süzgecinden geçerek oluşturulur.
E) Toplumun tarihinin yanında kültürel unsurlarını da yansıtır.

- Edebiyatımız, birbirinden farklı düşünen sanatçıların farklı anlayışlarla oluşturduğu eserlerin toplamıdır. Kimileri edebiyat eserini toplumu yönlendirmek, toplumun sorunlarını dile getirmek için bir araç olarak görürken kimi sanatçılar sanat eserinin kendinden başka bir amacı olmadığını sadece güzellik için var olduğunu savunmuşlardır.

Bu parçadaki altı çizili ifadeler sırasıyla hangi edebî dönemlerin anlayışıyla örtüşmektedir?

	I	II
A)	Tanzimat Dönemi	Millî Edebiyat Dönemi
B)	Divan Edebiyatı	Halk Edebiyatı
C)	Servetifünun Dönemi	Cumhuriyet Dönemi
D)	Tanzimat Dönemi	Divan Edebiyatı
E)	Fecriati Dönemi	Halk Edebiyatı

- Anlamin, gerçekliğin ortadan kalktığına inanıldığı için dönem insanı, büyük bir boşluğa düşer. Bu boşluğa düşme durumu, bireyleri amaçsız ve güçsüz duruma getirir. Öznenin gücünü kıran bir başka sebep ise dönemin toplumsal ve sosyal yapısıdır. Dönemde gerçekleşen teknolojik gelişmeler, değişen sosyal yapı insanı yalnızlaştırır. Modern hayatın sonucu olarak kalabalıklar içinde yalnızlaşan insanın bunalımı, topluma ve kendine yabancılaşması bu akımın en önemli konularındandır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen edebî akımın Türk edebiyatındaki öncü isimlerinden biri değildir?

- A) Leyla Erbil B) Oğuz Atay C) Bilge Karasu
D) Latife Tekin E) Sabahattin Ali

- Aşağıdakilerden hangisi Millî Mücadele yıllarını yansıtan bir eser değildir?**

- A) Tutunamayanlar B) Kalpaklılar
C) Ateşten Gömlek D) Yaban
E) Esir Şehrin İnsanları

6. Aşağıdaki parçalardan hangisi edebiyat-tarih ve edebiyat-toplum bilimi ilişkilerine örnek oluşturur?

- A) İçimde meraklar birikiyor. Her hareketin, her küçük hâdisenin sebebini öğrenmek, benimle alâkasının derecesini bilmek istiyorum. Bu adamlar niçin geçtiler? O çocuk nereye gidiyordu? Bu kapı niçin kapandı? Ne kapısıdır?
- B) Gülfidan Kalfa saray artığıydı. Doksanına yaklaşmış Sudanlı, Kadıköy çarşısının tek kadın eskicisiydi. Odasında namaz kılarken duvarındaki resmi tersine çeviriyordu. Yastığı altında bir hançerle uyurdu. Re'fet Paşa İstanbul'a girdiğinde, kalfa, bir elinde sancak, komutanın atını yedmişti. Tek fotoğrafı, bu olayı gösteren fotoğraftı. Öldüğünde kimsenin tanımadığı bir zenci çıkageldi, Kalfa'nın lokmasını döktü ve aynı akşam, adını bile kimseye söylemeden sırollup gitti.
- C) Kapım kapalı. Açmak istemiyorum. Açarsam hastalıkla boğuşan hastanenin benim için hazırladığı felâketlerin hepsi birden içeri girecek sanıyorum. Karanlık bastı. Elektrik düğmesini çevirdim. Gayet zayıf bir ışık. Ancak odanın büyük çizgilerini görebiliyorum. Teferruat sarı bir belirsizlik içinde bulanıyor.
- D) Güneşin doğduğu saatlerde, kuşlar çiçek açan bahar ağaçları arasında cıvıldaşırken cellât dünyanın yeniden o eski ve bildik dünya olduğunu, gökyüzü kadar geniş bir sevinç ve yaşama heyecanı ile anladı. Henüz öğle olmadan, çam ağaçları ile kaplı tepelerin arasındaki bir gölün kıyısında atından indi ve günlerdir beklediği derin ve deliksiz uykuya mutlulukla yattı.
- E) Kendi güzelliğine itimadı vardı; hatta görücüler gelmeye başladıktan sonra küçük hanımla kendi arasında mukayeseler kurar, nispetler tayin eder, hesap neticesinde kendine pek de iftihara medar olmayacak yekûnlar çıkarmazdı. Onun kısa kısa siyah kaşları, yumuşakça küçük siyah gözleri, pek ziyade utandığı zaman donuk bir pembe tabaka altında dalgalanan kişmiri bir rengi, geniş omuzlar altında gittikçe darlaşan gövdesiyle hoş bir endamı vardı.

7. Aşağıdaki parçaların hangisinden yola çıkılarak edebiyatın tarihle ilişkisine dair çıkarımlarda bulunulabilir?

- A) Hayatta hiçbir şey ona kıymetli görünmemiş, peşinden koşmak, erişmek, sahip olmak arzusunu vermemişti. Etrafına daima bir yabancı gözyle bakmış, hiçbir yere bağlanmak arzusu duymamış, bu yalnızlığının gururu içinde, memnun olmaya çalışmıştı. Şimdi ilk defa bir şey istiyor, hem de korkunç bir şiddetle istiyordu. Fakat niçin bu istek bir imkânsızlıkla beraber gelmişti?
- B) Galip, gözyaşlarıyla esrarın içindeydi şimdi. Sanki bildiği ama bildiğini bilmediği bir yerdedi, daha önceden okuduğu ama okuduğunu unuttuğu için heyecanını hissettiği bir kitabın sayfaları arasında gibi. Hem duyduğu felâket ve yokluk duygusunu daha önceden hissetmiş olduğunu hem de bu acının insanın hayatta bir kere hissedebileceği kadar güçlü olduğunu biliyordu.
- C) Denizde, dalgalar arasında boğulacağını anladıktan sonra hiçbir hareket yapmayarak kendilerini suya salıverenler ve felâketi bir an evvel isteyenler gibi kendimi bırakmıştım. Bir şey ümit etmemenin rahatlığından başka barınacak ruhî bir köşem kalmamıştı. Artık hiçbir şey tahmin etmiyor, hiçbir şey beklemiyordum.
- D) İnsanlar birbirini ne kadar iyi anlıyorlardı... Bir de ben bu halimle kalkıp başka bir insanın kafasının içini tahlil etmek, onun düz veya karışık ruhunu görmek istiyordum. Dünyanın en basit, en zavallı, hatta en ahmak adamı bile, insanı hayretten hayrete düşürecek ne müthiş ve karışık bir ruha maliktir! Niçin bunu anlamaktan bu kadar kaçıyor ve insan dedikleri mahlûku anlaşılması ve hakkında hüküm verilmesi en kolay şeylerden biri zannediyoruz?
- E) En umutsuz anda rastlantının değneği olmadık bir çakıla değer ve bu çakılın yerinden oynayıp ışığı yansıttığı kısacık anda bütün hakikat aydınlanır. Stefanos rüyasında Andronikos'un Macar kralıyla işbirliği yaparak Manuil'i devirmeye çalışmaktan ötürü zindana atılacağını gördü. Andronikos'un en az üç gizli bağlantısını önceden fark ettiği, onun yıllardır darbe hazırlığı yaptığını bildiği için hiç şaşırmadı. Rastlantının bastonu, tam da bahar sona ermeden Beograd'a dönmesi gerektiğini düşündüğü sırada bu rüyaya dokunmuş ve işini kolaylaştırmıştı.

1. Rus eleştirmen Roman Jakobson edebiyatı; dili kendine özgü biçimde kullanması, günlük konuşmadan sapması özellikleriyle öne çıkarır ve “sıradan konuşmaya şiddetli bir karşı çıkışı” temsil ettiğini söyler.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada sözü edilen dil özelliklerini taşıyan bir metinden alınmış olamaz?

- A) Tanpınar'ın iki hikâyesi hemen hemen rüyalar üzerine kurulmuştur. İlk defa 1941 yılında yayımlanan Abdullah Efendi'nin Rüyaları, temelini Freud'un psikanalitik teorilerinden alır.
- B) Bir yıldır atılması gereken bir adımı atmaya ancak altı aydan sonra karar verip de birdenbire, yayından fırlamış bir ok gibi atıldım karşı koltuğa. Sıkıntı ile düştün fişkıran bir istekti bu. Gülümseyerek kapıya yöneldim.
- C) Şimdi çevresini bir sis bulutu sarmıştı, sis önce ayakkabılarını, sonra dizlerini örtmüştü, sonunda kendisini parıltılı beyaz bir kapsüle hapsetmiş gibiydi. Işık daha parlaktı. Garip bir yüreğin atışı gibi hareketli... Doğanın gücünü böyle canlı olarak hiç görmemişti.
- D) Annem sardunyalari dikmişti hemen o akşam. Ben balkonda kum kaşıklamıştım, su döküp tünel yapmak istedim ama olmadı dağılı dağılıverdi. Açacak demişti annem, bütün kış savaştık toprakla, sonra açacak. Bunların yapraklarını ovalarsan elinde, sakız sakız kokar.
- E) Yusuf sırtını büyük çınarın gövdesine dayayarak gözlerini gecenin içine dikti. Derenin öte yakasındaki ağaçlar; şehre doğru uzanan ve üzerindeki su birikintileri yer yer parlayan çamurlu yol; zaman zaman alçalıp koyulaşan ve yükselip açılan bulutlar, birbirine karışmış, birbirlerinin içinde kaybolmuş gibiydi.
2. Edebiyat eleştirisi, ---- destek alırken herhangi bir edebiyat eserinin en başta fert olarak yazarının karakter ve ruh hâlinin dışı vurulması ya da nakledilmesine bakar. Yazarın karakterini biyografik açıdan tespit etmek için onun eserini kaynak olarak almak ya da bu yazarın diğer yazarlardan ayrılan taraflarını, bilinç yapısını tecrübe etmenin bir yolu kabul edip mevcut esere ait özel bir okuma tarzı geliştirmek, edebiyat eleştirisinde bu bilim dalının gücünü göstermektedir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) sosyolojiden B) psikolojiden C) tarihten
D) felsefeden E) coğrafyadan

3. I. Ahmet Mithat Efendi'nin *Dünyaya İkinci Geliş Yahut İstanbul'da Neler Olmuş* isimli eseri, 1873-1874 yılları arasında tefrika edilir. Romanda, III. Selim Dönemi'nden II. Mahmut yıllarına uzanan Osmanlı tarihinde Nizam-ı Cedit ve Yeniçeri Ocakları arasında yaşanan çekişme, bir aşk vakası etrafında anlatılır.
- II. Nahit Sırrı Örik, *Sultan Hamid Düşerken*'de Türk toplumunun önemli değişim evrelerinden biri olan İkinci Meşrutiyet döneminin çalkantılı siyasal yaşamı içerisindeki değişik toplumsal katmanlardan bireylerin hem siyasi mücadelelerine hem de davranışlarına, bilinç durumlarına ve kişilik özelliklerine odaklanır. Romandaki kişiler, bu siyasi mücadelenin çeşitli taraflarını temsil etmek üzere kişilik özellikleri, tutkuları, arzuları, zayıflıkları, iç hesaplaşmaları ve akıl yürütmeleri ile ortaya konmuştur.
- III. *Küçük Ağa*'da Tarık Buğra, Kurtuluş Savaşı yıllarında Anadolu'yu, onun bağrından çıkan, onu çok iyi tanıyan ve ona karşı kalbi sevgi dolu bir yazarın bakış açısıyla anlatmıştır. O, büyük bir imparatorluğun acı sonunu ve onun küçük bir sembolü diyebileceğimiz bir Anadolu kasabası ile çevresini, orada yaşanan dramatik ve trajik olayları, gerçeğe uygun bir şekilde dile getirmiştir.
- IV. Yusuf Atılgan *Aylak Adam*'da yarattığı C. karakteri üzerinden bütün değerlerini yitirmiş, dayanacak bir şey arayan, tedirgin, mirasyedi bir aydının yaşamı anlatılır. Kurtuluşu gerçek sevgide gören C., bilinçaltının da etkisiyle aradığı kadını bir türlü bulamaz, kurduğu ilişkiler hep ayrılıkla sonuçlanır.
- V. Nedim Gürsel, *Resimli Dünya* romanında sanat tarihi profesörü Kamil Uzman'ın Rönesans dönemi ressamlarından Venedikli Gentile Bellini'nin hayat hikâyesini araştırmasını konu edinir. Gürsel; Bellini ve Venedik dolayısıyla Fatih Sultan Mehmet, Cem Sultan gibi Osmanlı'nın tarihi şahsiyetlerine, Fikret Mualla gibi yerli ve bazı yabancı ressamlarla onların tablolarına da önemli bir yer ayırır.

Açıklamaları verilen numaralanmış eserlerin hangisinde edebiyatın diğerlerinden farklı bir bilim dalı ile ilişkisinden söz edilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Aşağıdakilerden hangisi içinde oluşturulduğu dönemin sosyal hayatını yansıtmada diğerlerinden daha az görev üstlenmiştir?**

- A) Roman B) Öykü C) Halk hikâyesi
D) Gazel E) Gazete

5. Edebi akımların gelişimine bakıldığında, bu akımların salt edebiyata özgü olmadığı ve genel bir sanat akımı olarak başlayıp geliştikleri görülür. Üstelik hemen hepsi, doğdukları çağın toplumsal yapısının, bu yapıya bağlı düşünüş biçiminin, ideolojinin ürünleridir. Çağın felsefesinin sanat üzerindeki etkisi akım olarak ortaya çıkar ve bütün sanat türlerinde ortak özellikler çevresinde gelişir. Rauf Mutluay'ın şu tanımı bu açıdan doğruluk taşır: "(...) Toplumsal düzenin ve onun değişiminin bir gereği olarak dünya görüşü ve sanat anlayışı bakımından birleşen kişilerin eserleriyle ortaya koydukları ve sürdürdükleri ilkelerin toplamından doğan tutarlılığa 'edebiyat akımı' denir."

Bu parçadaki açıklamaya,

- I. 20. yüzyıl başlarında yaşanan hızlı değişimler (siyasi, toplumsal, kültürel, bilimsel, teknolojik, vs.) ve bu değişimlerin toplumda -özellikle Batı toplumunda- yarattığı etki ve sonuçları yeni bir gerçeklik algısı yaratmıştır. Postmodernizm bu yeni gerçeklik anlayışının sanattaki ifadesidir.
- II. Sanayi Devrimi ve teknolojinin gittikçe gelişmesi gibi olay ve durumlar kesintisiz ve durdurulamaz bir ilerlemeye duyulan inancı artırdı. Bilim ve tekniğin gündelik hayattaki şaşırtıcı gelişmeleri insanların hayatını kolaylaştırdıkça insanlar, modernleşmeyi büyük bir coşkuyla karşılar oldu. İşte dinamizmin yüceltiği geleceklilik akımının temelleri de bunun sonucunda ortaya atıldı.
- III. Nazi kuvvetleri, yeni uçaklarını bir İspanya kasabası olan Guernica üzerinde test etmek için bombardımana başladı. Bunun üzerine tüm kasabada büyük bir katliam yaşandı. Picasso, savaşı anlattığı dünyaca ünlü eseri Guernica'yı, bir gazeteden bu katliamı öğrendikten sonra resmetti.

durumlarından hangileri örnek olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) I, II ve III

6. Bu edebiyat anlayışında şiirde toplumu yükseltme, uyarma ve kalkındırma davası şairler için en önemli unsurlardan biri olmuştur. Dönemin koşulları sebebiyle girilen modernleşme sürecinde edebiyatta da yenilikler denenmiştir. "Hak, adalet, özgürlük, vatan" sözcükleri edebiyatta ilk defa bu dönemde kullanılmaya başlanmıştır. Şiirde hem biçim hem de içerik özellikleri bakımından yenileşme hedeflense de bu hedef çoğunlukla içerik açısından gerçekleştirilebilmiştir. Şairler eski nazım biçimleriyle yeni konuları işlemişlerdir.

Aşağıdaki dizelerden hangisi bu parçada sözü edilen dönemde yazılmış olabilir?

- A) Haydi eski ozan, al sazı ele
Düşmanlar içine düşsün velvele
De ki: Hor bakmayın bu durgun sele;
O, yetmiş bir kavme akın çıkarmış!
- B) Dert çok
Hemdert yok
Yüreklere kulakları sağır
Hava kurşun gibi ağır
- C) Dost bî-pervâ felek bî-rahm ü devran bî-sükûn
Dert çok hem-dert yok düşman kavî tâlî' zebun
- D) Âh ile derdi bilinmez âşık-ı bîçârenin
Çâk çâk ede meğer âhî dil-i sad-pâresin
- E) Ne efsunkâr imişsin âh ey didar-ı hürriyet
Esir-i aşkın olduk gerçi kurtulduk esaretten

7.

I	II
Şu Boğaz Harbi nedir? Var mı ki dünyada eşi? En kesif orduların yükleniyor dördü beşi, -Tepeden yol bularak geçmek için Marmara'ya- Kaç donanmayla sarılmış ufacık bir karaya. Ne hayâsızca tehaşşüd ki ufuklar kapalı!	Çanakkale Savaşı veya Çanakkale Muharebeleri, I. Dünya Savaşı sırasında 1915-1916 yılları arasında Gelibolu Yarımadası'nda Osmanlı İmparatorluğu ile İtilaf Devletleri arasında yapılan deniz ve kara muharebeleridir.

Bu iki parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Her iki metin de aynı konu hakkında olmasına rağmen amaçları ve gerçekliği ele alış şekilleri farklıdır.
- B) Her iki metin de belli bir toplumsal gerçekliği işlemektedir.
- C) I. metinde gerçeklik, yazarının zihin süzgecinden geçirilerek aktarılırken ikinci metinde kanıtlanabilir, nesnel bir gerçeklik vardır.
- D) Söyleyiş özellikleri ve amaçları itibarıyla I. metin öğretici, II. metin sanatsal metinler sınıfına girer.
- E) I. metin, II. metinde anlatılan tarihî ve toplumsal gerçekliğin edebiyata yansımalarına örnektir.

1. Mutlak krallık devrinde boy gösteren klasisizm sanatçıları, kral tarafından her zaman koruma altına alınmış; bunun karşılığında klasikler, rejim ve toplum konularını tartışmamışlardı. Asiller, burjuvalar ve köylüler ilk zamanlar bu düzenden memnun görünüyordu; sanat, asillerin bir ayrıcalığı olarak kabul ediliyordu. Ancak 18. yüzyılın sonlarına gelindiğinde patlak veren Fransız İhtilali, bu mutlak monarşiyi yıktı. Hürriyet ve eşitlik fikirleri, efendi-köle ilişkisine dayanan sistemi çöktürdü. Halk bilinçlenmiş, kendi kültürüne ve millî değerlerine yönelmişti. Toplumsal koşullar değiştiğinde “yazın”ın da değişmesi doğaldı. Büyük devrim, Fransız toplumunu derinden derine değiştirdiğine göre, bu topluma yeni bir yazın sunmak kaçınılmaz olmuştu. Geçirilen büyük değişimler sonucu, çağdaş insan coşkulu ve hüzünlü bir niteliğe bürünmüş; acılı bir yetersizlik ve eksiklik duygusu içinde kıvrılır olmuştu. Duygularımıza değil de öncelikle akıl ve mantığımıza seslenen klasik yazın böyle bir insanın yönelimlerini dile getiremezdi. Bu sebeple, kilise ve monarşinin yıkılmasıyla klasisizm de tarihe karıştı. Fransız İhtilali’yle ortaya çıkan hürriyet, demokrasi ve ferdiyetçilik kavramları “romantizm” adı verilen yeni bir akımın doğmasına zemin oluşturdu.

Bu parçadan hareketle edebiyat-toplum ilişkisi ile ilgili

- I. Toplumda yaşanan siyasi olaylar edebiyatı etkiler.
- II. Büyük toplumsal değişimler edebî akımların kan kaybetmesine ya da doğmasına sebep olabilir.
- III. Toplumsal koşulların değişimi edebiyatın değişimini de beraberinde getirir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Edebiyatın bir fayda gözetilerek toplumu yönlendirmede araç olarak kullanılması fikri, yıllardır tartışılan bir konudur. Kimi sanatçılar sanatın bir araç değil, amaç olduğunu düşünmüşler, sadece estetik güzellik ve haz için eser üretmişlerdir. Kimileriyle edebiyatı, toplumu geliştirme ve yönlendirmede bir kitle iletişim aracı gibi kullanmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada da sözü edilen

“edebiyatı bir amaç olarak gören” sanatçılardandır?

- A) Nazım Hikmet B) Sabahattin Ali
C) Halide Edip Adivar D) Cemal Süreya
E) Yakup Kadri Karaosmanoğlu

3. Edebiyat sadece hayatı ya da toplumsal olanı yansıtmaz, aynı zamanda topluma bir yaşam tarzı önerir. Böylece yaşam tarzlarını biçimlendirir ve hayata şekil verir. Dolayısıyla hayata katılır. Her edebiyat eseri belirli bir dünya görüşünü, inancı, doktrini, ideolojiyi savunur veya bunlara tepkide bulunur. Bu görüş, edebiyatı aktif, bilinçli bir girişim olarak resmetmektedir. Edebiyat, toplumsal varlık olan insana ve onun hayatına öneriler getirmektedir. Önerilerini zaman zaman açık bir dille, bazen de sembolik ifadelerle sunmaktadır. Böylece toplumun yaşantısını belirlemeye çalışmakta, insanlara kimlik sunmakta ve onlar için yeni bir dünya görüşü oluşturmaktadır.

Bu parçada, edebiyat ve toplum arasındaki aşağıdaki ilişkilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Toplumu yönlendirdiğine
B) İletilerini örtük bir şekilde de verebildiğine
C) İnsanlara tavsiyelerde bulunduğu
D) Yeni kimlik belirlemede bireye yardımcı olduğuna
E) Kültürel birikimi sonraki kuşaklara aktardığına

4. I. Orhan Pamuk’un *Benim Adım Kırmızı* eseri; I. Mustafa Dönemi’nde, Osmanlı Devleti’nde geçer ve o dönemin İstanbul’unda dokuz gün içinde yaşanan olayları çağın koşulları açısından anlatır.
II. Ahmet Hamdi Tanpınar, *Huzur* romanında çocuk psikolojisi etrafında anne kimliği, baba figürü eksikliği gibi konuları ayrıntılı ruhsal betimlemeler ile işlemiştir.
III. Jean Paul Sartre, *Duvar* eserinde toplum içinden özellikle seçtiği karakterler üzerinden “Varoluş; şekillenmiş ve olup bitmiş bir durum değildir, kendisini ele verecek bir özden de yoksundur.” tezini tartışır.
IV. Yaşar Kemal *İnce Memed* isimli romanında; Çukurova’nın bir köyünde yaşayan ve haklarını alamayan, ezilen insanlar üzerinden toplumdaki işçi-işveren, ağa-köylü, zengin-fakir çatışmalarını ele alır.

Çeşitli edebî metinleri değerlendiren bu parçaların her biri farklı alanların edebiyatla olan ilişkisine örnek gösterilecek olursa aşağıdakilerden hangisi açıkta kalır?

- A) Sosyoloji B) Coğrafya C) Felsefe
D) Psikoloji E) Tarih

5. Edebiyat, insanı her yönüyle anlatmayı amaçlar ve insana ait hiçbir duruma kayıtsız kalmaz. Bu yüzden de edebî bir metinde yazar; temel meselesi olan insanı anlatırken psikoloji, sosyoloji, tarih, coğrafya gibi sosyal bilimlerden yararlandığı gibi pozitif bilimlerden de yararlanabilir.

Buna göre aşağıdaki edebî metinlerin hangisinde edebiyatın farklı bir alanla ilişkisinden söz edilebilir?

- A) Ferhunde'nin bir müddetten beri yavaş yavaş sönen, küllenmiş emel ateşinin üzerinden bir rüzgâr geçmiş gibi oldu. Bu kâğıt parçası bütün hülya kuvvetlerini ihya etmiş, tazelemişti. Onu sandıktan, bohçaların arasından çıkarıp öpüyor, derin derin mealini düşünüyormuşçasına saatlerce bu yazılara bakıyordu.
- B) Bütün bu sözler beni serseme çevirmişti. Onun hakkında son bir hüküm vermekten korkuyor ve bunda isabetli olamayacağımı seziyordum. Kafamdan yalnız bir arzu geçiyordu: Ne pahasına olursa olsun ona yakın olmak.
- C) Bu zamana kadar pek az insanla tanışmış ve daima kendisiyle yaşamıştı. Sevdiğiyle farklı yollardan gittiği halde aynı neticede buluşuyorlardı. İkisi de birer insan arıyordu, kendi insanlarını. Ruhunu alçaltmadan sürdürmeliydi bu arayışı.
- D) Acının ve korkunun birleştirdiği ortak bir manevi aileye mensup insanlar vardır burada. Sabretmesini, beklemesini onlar kadar bilen yoktur. Korku ile acının ve yaşlarına göre ağır tecrübelerin derinleştirdiği gözlerle bakarlar birbirlerine.
- E) Hastanın, steril örtülerin altından çıkmış sol koluna baktı. Deri altı iğnesinin kola girdiği bölgedeki gazlı bez de kan içindeydi. Yanındakilere "Altı ünite trombosit ve yeni dondurulmuş plazma istiyorum." diye buyurdu.

6. I. Destanlar
II. Halk hikâyeleri
III. Mesneviler

Edebiyat ve toplum ilişkisi göz önünde bulundurulduğunda numaralanmış türlerden hangilerinin dönemin sosyal hayatını yansıttığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. Biz o şiiri isteriz ki çifte giden babalar,
Ekin biçen genç kızlarla odun kesen analar
Yanık sesin dinlerlerken gözyaşların silsinler

Başlarını açık, beyaz sinesine koysunlar
Yüreğinin özleriçün çarpındığın duysunlar
Bu çarpıntı, bu ses nedir; neler diyor? Bilsinler.

Bu dizeler, aşağıda açıklamaları verilen dönemlerden hangisinin sosyal ve siyasal koşullarında yazılmış olabilir?

- A) Türk milletinin imparatorluk anlayışından koparak millî bir devlete doğru adım attığı, Millî Mücadele Dönemi'ni de içine alarak Cumhuriyet'in ilanına kadar devam eden bu dönemde Türk milliyetçiliği hâkim düşüncedir. Ayrıca bu yıllarda Türklük bilincinin uyandırılmasına yönelik çalışmalar yapılmıştır.
- B) Batılılaşma hareketinin toplumsal hayata kattığı somut unsurlar, yeni mazmunlar ile zinciri oluşturulur. Sosyal hayatın maddi yönünü değiştiren yeniliklerin klasik şiirin dünyasına girişinin yanında, kültürel ve sanatsal alanı değiştiren yeniliklerin de şiirde kendine yer bulduğu görülür.
- C) İlk ciddi işaretleri Karlofça Anlaşması'nın ardından fark edilen yenileşme süreci, kültürel filizlerini Lale Devri'nde vermiş; Sultan III. Ahmed'in saltanatından Tanzimat'a kadar geçen yüz yıllık zaman diliminde –tekleyerek ve tökezleyerek de olsa– aynı gayretle devam etmiştir. 1839'da Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesi ise uzun zamandır devam eden modernleşme çabalarının sonuç verdiği dönemi ifade eder.
- D) I. Abdülhamit 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı gerekçesiyle meclisi süresiz tatil edip Kanun-i Esasi'yi yürürlükten kaldırmıştır. Savaş bir yıl sonra bitmiş fakat II. Abdülhamit "her dört yılda bir seçim yapılır" maddesini uygulamayıp "istibdat" denen bir yönetim anlayışı ile ülkeyi yönetmeye başlamıştır.
- E) Türklerin kitleler hâlinde Müslüman olmaları özellikle 10. yüzyılda hız kazandı. Karluk'tan sonra, Yağma ve Çiğil boyları, ardından Oğuzlar arasında İslâmîyet yayıldı. Karluk, Yağma ve Çiğil Türkleri, ilk Müslüman Türk devletlerinden olan Karahanlı Devleti'ni; Oğuzlar ise Büyük Selçuklu Devleti'ni kurdular.

Klasisizm: 17. yüzyılın ikinci yarısında Fransa'da ortaya çıkmış olup **akıl, soyluluk ve doğa** kavramları üzerine kurulmuştur. Klasisizm akımının temsilcileri sanata ahlaki bir amaç yüklemişler, erdemi her şeyin üzerinde tutmuşlardır.

Romantizm: Klasisizme tepki olarak ortaya çıkan bu akımda klasisizmdeki akıl ve sağduyunun yerini **duygu** ve **düşünceler** almıştır. Eserlerde insan **tek yönlü** gösterilmiştir.

Realizm: Bu akım için en önemli kavram "**gözlem**"dir. Realistler, toplumun her tabakasından insanı gözlemleyerek bütün yönleriyle anlatmayı amaçlamıştır. Realizmde romantizmin aksine kahramanlar hem iyi hem de kötü yanlarıyla ele alınmıştır.

Natüralizm: Bu akımda, realizm akımına **deney de** eklenmiş ve insanın davranışlarının sebebi olarak **soya çekim** ile içinde bulunulan **çevrenin etkili** olduğu savunulmuştur. Eserlerde genel olarak karamsar bir hava hâkimdir.

1. Duygu, doğa ve kahramana odaklanan romantizm; 18. yüzyılın sonundan itibaren Fransız edebiyatına egemen olmuştur ancak 1830'larda yeni bir edebî akım güç kazanmıştır: ----. Bu akım, Avrupa geneline ve dışına yayılsa da başlangıcı ve gelişimi özellikle Fransa ile ilgilidir. Bilimin evrimini ve sosyal bilimlere yansıtan bu akım, çağdaş hayatı ve toplumu süslü ya da romantik olmayan bir biçimde detaylıca ve hassasiyetle tasvir etmiştir. Yazarlar bildik koşulları ve olayları edebî mikroskobun altına yerleştirmiş ve bunları idealize ederek sunmayı reddetmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Klasisizm B) Realizm C) Sürrealizm
D) Fütürizm E) Dadaizm

2. Bu akıma bağlı sanatçılar; akıl, mantık ve sağduyunun egemen olduğu bir görüş benimsemiş ve Eski Yunan edebiyatını örnek almışlardır. Doğa, bu akım için önemli kavramlardan biridir. Akıl kişiyi her koşulda doğru olana götüreceğini savunan akım, kuralcılığı temel ilke olarak benimsemiştir. Bu akım doğrultusunda yazılmış eserlerde ideal insan ve ahlaki değerler anlatılır. Bu eserlerde amaç insana, ahlaki gereklilikleri göstermek ve insanı en yüce değerlerine ulaştırmaktır.

Bu parçada sözü edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Realizm B) Natüralizm C) Romantizm
D) Klasisizm E) Parnasizm

3. **Aşağıda verilen özelliklerden hangisi romantizm akımı ile ilişkilendirilemez?**

- A) Akıl ve mantığın yerine duygu ve hayaller ön plandadır.
B) Doğaya büyük bir ilgi duyulmuş, doğa tasvirlerine bolca yer verilmiştir.
C) Eserlerde kahramanlar tek yönlü olarak kurgulanmıştır.
D) Sanatçı eserde kişiliğini gizlemez, fikirlerini belli eder.
E) Eserlerde anlatılan olay ve durumlar bilimsel gerçeklerle sınırlanmıştır.

4. I. Eserlerde gözlemlenmemiş, yazarlar deneysel roman anlayışını benimsemiştir.
II. Eski Yunan ve Latin edebiyatları örnek alınmıştır.
III. Akıl ve mantığın karşısına hayal, duygu ve düşünceler konulmuştur.
IV. Duygu ve düşünceler imgelerle anlatılır, anlatımda kapalılık esastır.

Numaralanmış açıklamalar aşağıdaki edebî akımlardan hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Parnasizm B) Sembolizm C) Romantizm
D) Klasisizm E) Natüralizm

5. **Aşağıdakilerin hangisinde klasisizm akımının temsilcisi olan sanatçılar bir arada verilmiştir?**

- A) Corneille, Racine, Molière
B) Molière, Victor Hugo, J. J. Rousseau
C) A. Puşkin, Racine, Emile Zola
D) Tolstoy, Balzac, Maupassant
E) Racine, Victor Hugo, La Fontaine

6. **Aşağıdaki yazar-eser-akım eşleştirmelerinden hangisi doğrudur?**

Yazar	Eser	Akım
A) Victor Hugo	Cromwell	Klasisizm
B) Molière	Cimri	Realizm
C) Emile Zola	Ölü Canlar	Natüralizm
D) Gustave Flaubert	Madam Bovary	Realizm
E) Dostoyevski	Savaş ve Barış	Romantizm

7. Sivri damın üzerinde, keskin bir koku dağıtan yaş tahtalara keseri vuruyor; bir taraftan da batıya doğru inmeye başlayan güneşi gözlüyordu. Ağustosun sonuna yaklaştıkları için mal sahibi çatının çabuk örtülmesini istemişti. Yağmurlar başlar diye korkuyordu. Bunun için sekiz kişi, iki gündür hep çatıda uğraşıyordu. Öğleyn şöyle on dakika dinlenip biraz ekmekle yarım karpuz yemiş, hemen işe başlamıştı. Böyle yüksekte -apartman beş katlı idi- ve yarı yatmış, yarı ayakta durarak yaş tahtalara abanmak ve mütemadiyen başının üst tarafında keser sallamak insana sersemlik, hatta baş dönmesine benzer bir his veriyordu. Bir akşam olsa, bir eve gitse, bir arka üstü yatsa ve karısı ile küçük kızına şöyle göğsünü kabarta kabarta bir bağırıp çağırsa...

Gerçekçilik akımı etkisindeki bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisinin bu akımın özelliklerinden biri olduğu söylenemez?

- A) Toplumun her kesimindeki kişi ve durumlar ele alınabilir.
B) Kişileri etkileyen çevrenin gözlem ve tasvirine önem verilir.
C) Yazar, eserdeki olay ve kişilere müdahildir, anlatıda kişiliğini gizlemez.
D) Dış dünya tasvirinin yanında kişilerin iç dünyasına dair tahliller de yapılmıştır.
E) Tasvirler süslü bir dil elde etmek için yapılmaz, her birinin eserde bir işlevi vardır.
8. • Vahdet-i zatına aklımca şahadet lazım
• Dilin iradesini başta akl eder tedbir
• Bu cebr-i men için akl-ı beşer kodu kanun

Şinasi bu dizelerinde, aklın pozitivist düşüncedeki gibi bir kült hâline dönüştürülmesi gerektiğini savunur, akılcı bir kavrayışı eserlerine yansıtır.

Bu parçadan hareketle Şinasi'nin görüşleri hangi edebî akımın izlerini taşımaktadır?

- A) Klasisizm B) Romantizm C) Sürrealizm D) Fütürizm E) Modernizm
9.

Yârin dudağından getirilmiş Bir katre alevdir bu karanfil, Ruhum acısından bunu bildi! Düştükçe, vurulmuş gibi, yer yer Kızgın kokusundan kelebekler, Gönlüm ona pervane kesildi...	Ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden Eteklerinde güneş rengi bir yığın yaprak Ve bir zaman bakacaksın semaya ağlayarak Sular sarardı... Yüzün perde perde solmakta Kızıl havaları seyret ki akşam olmakta
--	---

Aşağıdakilerden hangisi, bu şiirlerin örtüştüğü edebî akımın özelliklerinden biri değildir?

- A) Anlatımda kapalılık esastır, şiir farklı yorumlara açıktır.
B) Duygu ve düşünceler belli sembol ve imgelerle anlatılır.
C) Belli bir duyuyla ilgili kavramlar, farklı duyularla ilişkilendirilmiştir.
D) Sanat, bilinçaltının bir aktarımıdır ve buna ulaşmak için rüyaların gücü kullanılır.
E) Şiirde lirizm, melankoli, hüzn, karamsarlık atmosferleri baskındır.
10. ---- akımının insanı çevreyle bir bütün hâlinde ele alan anlayışı kısa sürede edebiyatçılar arasında da yayılır. Courbet'nin resimdeki etkisini ---- roman sahasında bir adım öteye taşır. Fransız edebiyatıyla bu akımı tanıştıran kişi olarak bilinen yazarın başyapıtı ----, burjuva ahlâkını gözler önüne sermesiyle Fransız sanat çevrelerini derinden sarsar.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) Realizm, Gustave Flaubert, Madam Bovary B) Romantizm, Victor Hugo, Cromwell
C) Romantizm, Goethe, Faust D) Realizm, Dostoyevski, Suç ve Ceza
E) Natüralizm, Emile Zola, Germinal

Parnasizm: 19. yüzyılda romantik şiire tepki olarak doğmuştur. **Biçim mükemmelliğini, nesnelliği ve duygulardan arınmış düşünceyi** anlatmayı esas alır. Realizm ve natüralizm akımlarının şiirdeki karşılığı olduğu söylenebilir.

Sembolizm: Realizm ve parnasizme tepki olarak 19. yüzyılda doğmuştur. Şiirde **anlam kapallığı ve müzikalite** sembolizm için en önemli kavramlardır.

Sürrealizm: **Bilinçaltının** gizli yanlarını, **serbest çağrışım** yoluyla aktarma amacını güden sürrealizm **rüya, hipnoz** gibi akıl denetiminin dışında kalan durumları aktarır. Sürrealistler **Freud**'un düşünceleriyle yakından ilgilenmişlerdir.

Egzistansiyalizm: Türkçe karşılığı "varoluşçuluk" olan akım, insanın varoluş problemlerini edebiyat ile anlatmayı amaçlar. İnsanın sürekli zorunda olduğu seçim probleminin onda bir **bunalım** yarattığını savunan akımın en önemli temsilcisi **Sartre**'dir.

Ekspresyonizm: Türkçe karşılığı dışavurumculuk olan akıma göre sanatın asıl amacı **insanın iç dünyasının** gözlemlenmesi ve açığa çıkarılmasıdır.

1. Şiir şekildir. Resme, heykele en çok da musikiye benzer, yani soyutluğu musikiyi andırır. Bir his, bir düşünce, bir intiba birdenbire sizde kendi etkisini ilan eder ve dil üzerindeki tecrübelerinizle birleşir. Şiir başlı başına bir nesne olur. Dilin çiçeği, denizin köpüğü, tek bir dal, ilk bakışta çevresiyle ilgisini kuramayacağınız bir şey... Şiir "ben" in peşindedir. Ama o "ben", ben değilim artık, benim bir hâlimdir. Çünkü gerçekten bitmiş bir şiirde "ben" de yoktur, yalnızca o şiirin kendisi vardır.

Bu parçadaki şiir anlayışı aşağıdaki edebî akımlardan hangisiyle örtüşmektedir?

- A) Sürrealizm B) Parnasizm C) Sembolizm
D) Dadaizm E) Fütürizm

2. Sevgili dostum, size küçük bir yapıt yolluyorum. Bu küçük yapıtın başının ya da sonunun bulunmadığını söyleyenler ona biraz haksızlık etmiş olurlar. Öyle ya bu yapıtta her şey aynı zamanda hem baş hem de kuyruktur, tersine ve karşılıklı olarak. Kurallara, sınırlara, sınırlanmışlıklara bağlı değildir tek bir harf bile.

Bu parçada sözü edilen eserin vurgulanan özelliği aşağıdaki akımların hangisinde vardır?

- A) Klasisizm B) Romantizm C) Parnasizm
D) Dadaizm E) Fütürizm

3. 19. yüzyılın ikinci yarısında romantik şiire tepki olarak doğup gelişen, hikâye türündeki realizm ve natüralizm akımlarının şiirdeki karşılığı olan akımdır. Bu akımda biçim kaygısı üst düzeydedir. Şair, duyguları yerine dış dünyadaki gözlemlerini nesnel bir şekilde aktarmayı tercih eder.

Aşağıdaki sanatçılardan hangisi, bu parçada sözü edilen akımın edebiyatımızdaki önemli bir temsilcisidir?

- A) Ahmet Haşim
B) Ahmet Hamdi Tanpınar
C) Tevfik Fikret
D) Namık Kemal
E) Mehmet Emin Yurdakul

4. Önce bir resim akımı olarak görülmüş ancak daha sonra edebî eserlerde de etkisini göstermiştir. Resimde varlığın alışılmış ve geleneksel şekilde ele alınmasını reddetmiş, varlığı gerçek görüntüsünden soyutlayarak tüm boyutlarıyla aktarma yolunu seçmiştir. Edebiyatta ise tıpkı resimde olduğu gibi alışılmış, geleneksel, akıl ve mantık çerçevesindeki tutumları reddetmiş, sanatçının hayal gücünü öne çıkarmayı hedeflemiş, dilin doğal söz dizilimini bozmuştur. Özellikle resimde objeler üç boyutlu ve geometrik biçimlerle resmedilmiştir. Edebiyatta da buna benzer bir yönelim olarak şiirin şeklinde herhangi bir dize yapısına bağlı kalınması reddedilmiştir.

Parçada sözü edilen akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Empresyonizm B) Fütürizm C) Kübizm
D) Parnasizm E) Sembolizm

5. J. P. Sartre "Varlık; belirlenmiş, şekillenmiş ve olup bitmiş bir durum değildir, kendini ele verecek bir özden de yoksundur. Kavradığımızı sandığımız anda çoktan yeni bir biçime girmiştir bile. Bu alışkan doğası içinden çıkarılıp tanımlanmaya, belirlenmeye, saptanmaya; bir bilgi, kavram ve kuram hâline getirilmeye çalışıldığında kendine özgü doğasını da yitirecektir." der.

Buna göre Sartre'in açıklamaları aşağıdaki edebî akımlardan hangisinin özelliğini yansıtır?

- A) Fütürizm B) Sürrealizm C) Empresyonizm
D) Ekspresyonizm E) Egzistansiyalizm

6. İnsana gerçekten ulaşmak isteyen, onun bilinçaltına inmek zorundadır. Sanatın ulaşması gereken her türlü gerçeklik, bilinçaltında mevcuttur ve bilinçaltının karmaşık dünyası sanat eseri aracılığıyla aktarılmalıdır. Sanat eseri oluşturulurken dil, belli dil bilgisi ve anlam kalıplarından çıkarılmalıdır. Farklı anlamlara gelen, alışılmışın dışındaki kuralları hedef alan bir dil kullanılabilir.

Bu parçadaki gibi düşünen biri aşağıdaki akımlardan hangisinin temsilcisidir?

- A) Klasisizm B) Romantizm C) Realizm
D) Sürrealizm E) Ekspresyonizm

7. Edebiyat akımları çoğu kez savundukları fikirler dolayısıyla birbirlerine tepki olarak doğmuştur. Örneğin ---- akımı, ---- akımına tepki olarak ortaya çıkmıştır.

Bu parçaya göre boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) parnasizm-romantizm B) egzistansiyalizm-fütürizm
C) realizm-romantizm D) romantizm-klasisizm
E) sembolizm-parnasizm

8. Batı'da ortaya çıkan edebî akımlar, Türk edebiyatında da birçok sanatçı tarafından benimsenmiş ve edebî eserlere yansıtılmıştır. Örneğin romantizmin özellikleri ---- , realizmin özellikleri ---- , sembolizmin özellikleri ---- , parnasizmin özellikleri ---- eserlerinde çeşitli yönleriyle karşımıza çıkmaktadır.

Parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırayla getirilebilir?

- A) Samipaşazade Sezai'nin, Ahmet Mithat Efendi'nin, Tevfik Fikret'in, Ahmet Haşim'in
B) Namık Kemal'in, Ahmet Mithat Efendi'nin, Abdülhak Hamit Tarhan'ın, Ahmet Haşim'in
C) Şinasi'nin, Namık Kemal'in, Tevfik Fikret'in, Ahmet Haşim'in
D) Namık Kemal'in, Samipaşazade Sezai'nin, Ahmet Haşim'in, Tevfik Fikret'in
E) Ahmet Mithat Efendi'nin, Namık Kemal'in, Yahya Kemal Beyatlı'nın, Şinasi'nin

9. Aşağıdakilerin hangisinde Türk ve dünya edebiyatlarından aynı akıma bağlı sanatçılar bir arada verilmemiştir?

- A) Charles Baudelaire-Ahmet Haşim
B) Emile Zola-Beşir Fuat
C) Nikolay Gogol-Recaizade Mahmut Ekrem
D) Victor Hugo-Namık Kemal
E) Théophile Gautier-Abdülhak Hamit Tarhan

10. Materyalist bir şiir bizimki. Sanayinin bu denli geliştiği, her şeyin hızla değiştiği bu çağda, değişimin ve hızın heyecanının sanata yansımaları söz konusu olamaz. Sanayi Çağı'nın tüm getirileri sanat eserine yansımaları, sanatla hayat arasındaki bu uçurumu ortadan kaldırmalı. Hız, değişim, dinamizm sanatın diliyle ses bulmalı. Bir motorun hızlanırken çıkardığı sesin şiire yansımaları... Hangi senfoni hissettirir bu heyecanı insana?

Bu parçadaki gibi düşünen bir sanatçı aşağıdaki edebî akımlardan hangisinin temsilcisi olabilir?

- A) Fütürizm B) Ekspresyonizm C) Egzistansiyalizm
D) Dadaizm E) Empresyonizm

11. I. Akıl ve sağduyu
II. Gözlem
III. Rüya
IV. Deney

Aşağıdaki edebî akımlar, numaralanmış kavramlarla eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Sembolizm B) Sürrealizm C) Realizm
D) Klasisizm E) Natüralizm

1. Şiirin geleneksel yapının, diğer bir deyişle çemberin içinden çıkarılmasında ---- akımının etkisi inkâr edilemez. Bu noktada Garip şiiri birçok yönüyle bu akıma bağlanmaktadır. Ruhsal öz devininin gerçekleştirilebilmesi için ilk önce aklın/bilincin devreden çıkarılması gerekmektedir. Vezin, kafiye ve söz sanatları; bunların her biri birer akıl ve bilinç işidir. Şairaneliğin göstergesi olan bu unsurların şiirden kaldırılması için önce bilinç çemberinin yok edilmesi zorunludur. Orhan Veli, şiirlerinde bilinçaltını harekete geçirmeye çalışmış ve sonuçta da bu akıma yanaşmıştır, diyebiliriz.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) klasisizm B) sürrealizm C) egzistansiyalizm
D) sembolizm E) romantizm

2. **Aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Corneille ve Racine, Fransız klasisizminin en önemli trajedi yazarlarıdır.
B) Molière komedi türünün en önemli yazarlarından olup eserleri klasisizmin etkilerini taşır.
C) Goethe *Cromwell* eserindeki ön sözü ile klasisizme karşı çıkmış, romantizmin ilkelerini belirlemiştir.
D) Her sınıftan bireyin yaşamına, toplumsal sorunlarına eğilmesiyle Gogol, önemli Rus gerçekçilerindedir.
E) Fransız şair Paul Verlaine, sembolizmin öncülerindedir.

3. Parnasizm akımı, realizm ve natüralizme tepki olarak doğmuştur.

Bu akıma göre gerçeği olduğu gibi anlatmak mümkün değildir.

Şiir, gerçeğin kişinin üzerinde bıraktığı etkiyi anlatmalıdır. Şiirde anlam kapallığı esastır.

Bu parçada numaralanmış ifadelerin hangisinde yanlış bir bilgi verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Siyah setreler, ipekli çoraplar,
Beyaz, kibar kolluklar,
Nazik konuşmalar, kucaklaşmalar...
Ama ne olurdu biraz da kalpleri olsaydı!
Göğüslerinde kalpleri, kalplerinin içinde de
Sevgi, sıcak bir sevgi olsaydı...
Onların yalancı aşk acılarından söz açan dilleri
Beni kahrediyor.
Ben dağlara çıkmak istiyorum:
İyi kalpli insanları barındıran kulübelerin bulunduğu
İnsan göğsünün özgürce soluk aldığı,
Özgür rüzgârların estiği dağlara...

Bu dizeler, aşağıdaki edebî akımlardan hangisinin ilke ve düşüncelerini yansıtmaktadır?

- A) Klasisizm B) Realizm C) Sembolizm
D) Parnasizm E) Romantizm

5. Onlara göre tek bir gerçeklik yoktur, gerçeklik her insana göre farklı bir şekil alır. Bu yüzden sanatkârın başlıca amacı ve görevi kendi iç dünyasını gözlemlemektir. Sanatçı, iç dünyasının gerçekliğini sanatın imkânlarıyla açığa çıkaran, yansıtan kişidir. Yani sanatçı dış dünyayı değil; kendi iç dünyasını, ruhsal durumunu anlatmalıdır.

Bu parçada altı çizili sözcükle kastedilen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sürrealistler B) Ekspresyonistler C) Varoluşçular
D) Natüralistler E) Sembolistler

6. Sembolizm akımında şiir; gerçeği değil, gerçeğin kişide bıraktığı izi, etkiyi anlatır. Bu akımın temsilcileri arasında ---- bulunur.

Parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Charles Baudelaire B) Paul Valéry
C) Stéphane Mallarmé D) Arthur Rimbaud
E) Paul Éluard

7. • Leyla Erbil'in *Kalan* eserinde verilen alıntılar ya da göndermeler çok sesli bir görüntü oluşturmaktadır. Yazar, eserlerinde bu zenginlikten faydalanmak istemiştir. Bu bağlamda metinler arasılık romanda alıntılama ve gönderme şeklinde görülmektedir.
- *Kalan* romanının büyük bir kısmı Lahzen'in zihninde, geçmişe doğru bir akış göstermektedir. 70 sayfalık ön söz bölümünün tamamı geçmişe dönüktür. Lahzen'in çocukluğunda yaşadığı ev, okul, unutamadığı tarih dersleri, Rosa onu hep geçmişe götürür.
- Erbil *Kalan*'da bilinç üzerinde çok durmuştur. Eserlerindeki nehir gibi akan bilinci okuyucuya da fark ettirmek ister.
- *Kalan* romanında yazar noktalama işaretleri ve imlâyı (özgürlük ve kuralsızlık bakımından) reddetmiş, eserini kendine özgü bir anlatımla okuruna sunmuştur.

Leyla Erbil'in "Kalan" romanının verilen özelliklerinden hareketle bu romanın aşağıdaki edebî akımlardan hangisinin etkisi altında yazıldığı söylenebilir?

- A) Sembolizm B) Dadaizm C) Egzistansiyalizm D) Ekspresyonizm E) Postmodernizm

8. Gelir dalgın bir cambaz. Geç saatlerin denizinden. Üfler lambayı. Uzanır ağladığım yanıma. Danyal yalvaç için. Aşağıda bir kör kadın. Hısim. Sayıklar bir dilde bilmediğim. Göğsünde ağır bir kelebek. İçinde kırık çekmeceler. İçer içki Üzüncü Teyze tavan arasında. İşler gergef. İnsancıl okullardan kovgun. Geçer sokaktan bakışsız bir Kedi Kara. Çuvalında yeni ölmüş bir çocuk. Kanatları sığmamış. Bağırır Eskici Dede. Bir korsan gemisi! girmiş körfeze. (Ece AYHAN)

Bu şiir, aşağıdaki edebî akımlardan hangisinin anlayışına uygun bir şekilde kaleme alınmıştır?

- A) Sembolizm B) Fütürizm C) Klasisizm D) Sürrealizm E) Egzistansiyalizm

9. I. Fatma Hanım, Ali Bey'in annesi, oğlundan gördüğü hakaret üzerine yukarıdan aşağıya bir hüznün heykeli kesilmişti. Çünkü dünyada oğlundan başka bir umudu yoktu. Dünyada bir anne için ciğerinin köşesini diri diri kaybetmekten büyük bir ruh azabı olabilir mi?
- II. Sandal seyahati dedik de hatırımıza geldi. Bir gün Felâton Bey de Ziklas ailesiyle sandal seyahatine çıkmıştı. O gün biraz lodoslu olan hava Adalar açıklarında büyücek dalgalar meydana getirdi. Söz yine Felâton Bey'e mi geldi? Öyleyse söylenecek ufak tefek birkaç şey daha olduğundan şu sırada onları da anlatıverelim.
- III. Haseki taraflarında bir çıkmaz sokağın içinde yalnız duran üç odalı bu ev, mezar gibi sonsuz bir sükûnetle çevriliydi. Unutulmuş, terk edilmiş görünüyordu. Çatısından kopan bir tahta, damından uçan bir kiremit, duvarından yuvarlanan bir taş senelerce düştüğü yerde kalırdı.
- IV. Elbette işine yaramayacak bir hikâyeyi neden okusun yalnız şüpheyle yüzüme bakıyordu sanki yok canım bana öyle gelmişti belki ölüyordu sonunda ben mi anlamamıştım olamazdı tabii hayal kırıklığına uğramıştı utanarak özür diledim vah vah zahmet oldu bak dostum işte sen de gör ölmediğini.
- V. Bahar günleri bu köhne cihanın gençlik neşesinin sabahıdır. İlkbaharın en büyük güzelliği -çokluğu ve alışılmışlığı bakımından oldukça hor gördüğümüz- çimenlerdir. Dünyada renklerin en kararında olanı yeşilden tatlı renk mi vardır?

Numaralanmış parçalarla ilgili aşağıdakilerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I. parçada kahramanın ruh hâline dair öznel bir değerlendirme yapılmıştır.
- B) II. parçanın gidişatında anlatıcının görünür bir müdahalesi olduğundan bu parça romantizm özelliği gösterir.
- C) III. parçada gözlem yoluyla tarafsız bir mekân betimlemesi yapıldığından parçanın realizm etkisiyle yazıldığı söylenebilir.
- D) IV. parçada kullanılan bilinç akışı tekniği, modernizm akımının etkisini gösterir.
- E) V. parçada yapılan doğa tasviri, bu parçanın natüralizm akımı etkisinde yazıldığını göstermektedir.

1. Ah ne güzel şey
Ses hızında dönen pistonların altında
eriyik çeliğin sıcaklığını hissetmek
cam
demir
ve kompozit duvarların arasında
Makineden çıkıyor bir nakışlı perde
ceylan desenli
Ama nesli tükenmiş
Döv çeliği
besle kömürü

Bu şiir aşağıdaki edebî akımlardan hangisinin etkisiyle yazılmıştır?

- A) Natüralizm B) Sürrealizm C) Fütürizm
D) Sembolizm E) Parnasizm

2. Romancı; bir bilim insanı, bir doktor gibi tam bir objektiflik içinde, bireyin kalıtımla geçen hastalık ya da eğilimlerinin toplum organizması içindeki görüntülerini araştırıp dile getirmelidir.

Bu görüşü benimseyen bir yazar aşağıdaki edebî akımlardan hangisine bağlı olabilir?

- A) Realizm B) Natüralizm C) Modernizm
D) Postmodernizm E) Sürrealizm

3. Sanatın üç temel ögesi vardır: Akıl, sağduyu ve tabiat. Her eser güzelliğini akıldan alır. Sağduyuya uymayan bir anlatımın hiçbir anlamı ve değeri yoktur. Bu yüzden hiçbir şey "gerçek"ten daha güzel değildir. İnsan ancak inandığı şeyden heyecan duyar. Tabiatta bulunan her şey sanatta da vardır. Bundan ötürü tabiatı taklit etmenin gerekliliği önemlidir. Zira yalnız gerçek olan şey taklit edilir. Gerçek olmayan hiçbir şeyin devamı olmaz. Bizim gayemiz tabiatı uygun bir şekilde taklit etmektir.

Aşağıdakilerden hangisi mensup olduğu edebî akım gereği bu parçadaki düşünceyle aynı görüşte olamaz?

- A) Corneille B) Racine C) Molière
D) La Fontaine E) J. J. Rousseau

4. Gerçekliği yansıtmak, somut içerikler ya da nesnel konuların tasarımı bu anlayışta arka plandadır. Denebilir ki şiirsel hayal gücü, gerçek dünyanın öğelerini imgelere, simgelere bölüştürür ve bağımsız bir güzellik dünyası yaratır. Bu güzellik, nesnelere arasındaki gizemli ilişkileri sezdirir. İşte bu soyutlama eğilimi, sanat araçlarının mutlaklaştırılmasıyla bilinçli olarak bütün tını ve ritim araçlarını devreye sokan dil büyüyle sağlanır. Ayrıca kafiye, ses uyumu, tabiatı taklit, sanatların çaprazlama kullanılışı, cümle kurgusunda oynamalar sayesinde tınının ve kelimelerin işitsel özelliğinin anlamın önüne geçmesi bu edebî akımın önemli noktalarındandır.

Bu parçada sözü edilen edebî akım, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Realizm B) Natüralizm C) Fütürizm
D) Sembolizm E) Sürrealizm

5. Her edebî akımın doğuşu felsefi bir düşünce sisteminin edebiyata ve sanata aktarılmasıyla olmuştur. Realizmin doğuşu ---, natüralizmin doğuşu --- dayanmaktadır. Sürrealizm ise --- etkilenmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırayla getirilmelidir?

- A) hümanizme, pozitivizme, determinizmden
B) Rönesans'a, psikanalize, hümanizmden
C) pozitivizme, determinizme, psikanalizden
D) determinizme, pozitivizme, psikanalizden
E) pozitivizme, hümanizme, mitolojiden

6. Descartes'ın "Düşünüyorum, öyleyse varım." görüşüne katılmıyorum. Varlığımı düşünmeye borçlu değilim, var olduğum için düşünüyorum.

Bu fikirlerle uyuşan edebî akım ve bu akımın öncüsü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Romantizm, Victor Hugo
B) Natüralizm, Émile Zola
C) Postmodernizm, James Joyce
D) Egzistansiyalizm, J. P. Sartre
E) Empresyonizm, P. Verlaine

7. I. Bu akımda duygusal ve öznel izlenim önem kazanmıştır. Bu izlenim, eşsiz bir andır ve son derece net, etkileyici bir tarzda dile getirilmektedir. Sanatçı dış dünyada gördüklerini anlatırken aslında dış dünyayı değil, dış dünyanın sanatçının hayaline bürünmüş izlenimlerini aktarır. (Natüralizm)
- II. Sami Paşazade Sezai, hikâyelerinde kahramanlarını kurgularken oldukça detaycı davranmıştır. Bu kahramanların kıyafetlerini, bedensel özelliklerini ve davranışlarını hem ayrıntılı hem de kendi içinde tutarlı bir şekilde okura sunmuştur. Gözleme çok önem vermiş, kahramanların içinde yaşadığı çevrenin tüm özelliklerini tarafsız bir biçimde anlatmıştır. (Realizm)
- III. Musiki, her şeyden önce musiki;
Onun için tekli mısradan şaşma.
Kıvrak olur, erir havada sanki;
Ağır aksak söyleyişe yanaşma (Sembolizm)
- IV. Bugüne kadar ihmal edilmiş belli çağrışımlı biçimlerinin yüksek gerçekliğine dayanan bir anlayıştır. Rüyanın büyük gücüne, düşüncenin kasıtsız oyununa dayanır. Hedefi, bütün öteki ruhsal mekanizmaları kökünden bozmaktır, hayatın ana sorunlarını çözmek için onların yerine geçmektir. (Sürrealizm)
- V. Ben sadece gördüklerimi kaydedirim, iyilik ve kötülük benim eserlerimde yorumlanmaz, olduğu gibi aktarılır. Kötülük, sefillik, çirkinlik gerçek hayatın bir parçasıdır. Gerçek hayatın parçası olan hiçbir durum edebiyattan uzaklaştırılmaz. Ben insanın ve dolayısıyla toplumun aksayan yönlerini, onların çirkinliklerini açıklamak ve aktarmak için bireylerin anatomisini çıkarıyorum. Böylece okuru hayatın çirkin ve acı yüzüyle karşı karşıya getirerek onun bundan bir ders çıkarmasını ve arınmasını sağlıyorum. Edebiyatın asıl amacı da budur. (Egzistansiyalizm)

Numaralanmış açıklama ve görüşlerin yay ayrıca içinde verilen edebî akımlarla uyuşması için aşağıdakilerden hangilerinin yer değiştirmesi gerekir?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve V D) III ve IV E) IV ve V

8. Edebiyat akımları belli bir gruptaki sanatçıların bir araya gelmesiyle ve ortak bir sanat anlayışını, güzellik kavrayışını, gerçeklik algısını paylaşmalarıyla şekillenir. Bu ortaklıklar bazen bir bildirgeyle ortaya konur ve sistemleştirilir. Bazen de bir grubun doğuşunu haber veren ve sanattaki amaçlarını ortaya koyan bildirgeler yayımlanır. Kimi zaman bir metin, yazılışından çok sonra bir akımın bildirgesi olarak görülmeye başlanır. --I-- eserine yazdığı ön söz romantizmin; --II-- adlı eseri natüralizmin bildirgesi kabul edilir.

Bu parçada boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

I	II
A) Victor Hugo'nun Cromwell	Emile Zola'nın Deneysel Roman
B) J. J. Rousseau'nun Cromwell	Gustave Flaubert'in Madam Bovary
C) Victor Hugo'nun Sefiller	Molière'in Cimri
D) Emile Zola'nın Germinal	Racine'in Andromak
E) Goethe'nin Faust	Baudelaire'in Kötülük Çiçekleri

9. XIX. yüzyılın ikinci yarısı, Avrupa'da kapitalizmin hızla yaygınlaştığı, üretim şeklinin, ekonomik ilişkilerin ve bunun bir sonucu olarak toplumsal yaşamın belirgin biçimde değiştiği, geleneksel dünyadan sert bir kopuşun yaşandığı bir dönemdir. Sanayi Devrimi'nin bir sonucu olan bu hızlı dönüşümün yarattığı toplumsal çatışmalar, uyumsuzluklar ve sıkıntılar, İkinci Dünya Savaşı'na kadar Avrupalı sanatçıları belirgin biçimde etkilemiş ve ortaya yeni çıkan birçok akımın toplumsal arka planını oluşturmuştur. XX. yüzyılın ikinci yarısında özellikle edebiyatta farklı sanat akımlarının ortaya çıkışında da bu değişimin ve yarattığı toplumsal çalkantıların etkisi açıktır. Örneğin, --- akımından sonra ortaya çıkan --- akımı büyük ölçüde bu baş döndüren değişimin yarattığı toplumsal bunalımları konu alır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) realizm, parnasizm B) romantizm, realizm C) realizm, natüralizm
D) klasisizm, realizm E) modernizm, postmodernizm

11 TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

Soru Bankası

Tudem 11. sınıf Türk Dili ve Edebiyatı Soru Bankası'nda beceri temelli yeni nesil sorularla zenginleştirilmiş ve farklı zorluk düzeylerindeki testlerden oluşan 11'i sınav föyü olmak üzere toplam **36 föy** yer almaktadır.

Her bir konu föyü, kavrama ve pekiştirme testlerinden oluşmaktadır:

KAVRAMA TESTLERİ'nde konuyu kavratıcı nitelikte kolay/orta zorluk düzeyinde sorular ve bu soruları çözmekte kılavuzluk edecek **bilgi, dikkat** ve **ipucu** kutuları;

PEKİŞTİRME TESTLERİ'nde kavranılan konuları pekiştirmeye yönelik orta/ileri zorluk düzeyindeki sorular yer almaktadır.

Sınav föyleri ise farklı amaçlar doğrultusunda oluşturulmuştur:

ÜNİTE DEĞERLENDİRME SINAVLARI, o ünitedeki kazanımları ölçmek amacıyla hazırlanmıştır ve her ünitenin sonunda yer almaktadır.

DÖNEM DEĞERLENDİRME SINAVLARI, birinci ve ikinci dönem kazanımları ile hazırlanmış sorulardan oluşmaktadır ve bu sınavlarla dönem değerlendirmesinin yapılması amaçlanmıştır.

Ayrıca testlerin **tamamı video çözümlü** olup sınav föylerinde **mobil ölçme** özelliği bulunmaktadır.

